

**VII. PLANUL NAȚIONAL DE ACȚIUNI PENTRU ATENUAREA CRIZEI ENERGETICE
DECEMBRIE 2022**

Acțiuni	Subacțiuni	Termen de realizare	Indicatori de monitorizare	Instituții responsabile	Costuri de implementare	Acțiuni realizate
1	2	3	4	5	6	7
Obiectiv general: atenuarea impactului creșterii prețurilor la energie asupra populației, protecția, în special, a celor mai vulnerabile grupuri și folosirea crizei ca un element de sporire a securității și eficienței energetice, pentru a preveni situații similare în viitor						
Obiectivul specific 1. Orientarea acțiunilor spre reducerea impactului creșterii prețurilor la energie asupra consumatorilor casnici						
1.1. Acordarea compensațiilor pentru facturile consumatorilor casnici la gaz în lunile decembrie 2021 – martie 2022	1.1.1. În scopul executării Legii nr. 192/2021 privind compensarea diferenței de preț pentru consumul gazelor naturale/energiei termice în perioada rece a anului, se va elabora proiectul Ghidului privind restituirea cheltuielilor legate de compensarea diferenței de preț pentru consumul gazelor naturale/energiei termice pentru consumatorii casnici în legătură cu majorarea prețurilor reglementate la gazele naturale/tarifelor reglementate la energie termică, care urmează să fie aprobat prin ordin al ministrului muncii și protecției sociale și al ministrului finanțelor	Decembrie 2021	Ordin semnat	Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Finanțelor	Fără costuri bugetare	Acțiune realizată Regulamentul privind restituirea cheltuielilor, legate de acordarea compensării diferenței de preț pentru consumul gazelor naturale/ energiei termice pentru consumatorii casnici în legătură cu majorarea prețurilor reglementate la gazele naturale/ tarifelor reglementate la energie termică, aprobat și intrat în vigoare din 10.12.2021. Prevederile prezentului ordin se aplică pentru perioada rece a anului 01.11.2021-31.03.2022.
	1.1.2. Compensarea majorării prețului la gazele naturale, cauzate de criză, ca:	Ianuarie – aprilie 2022	Circa 746 000 de gospodării beneficiare	Ministerul Muncii și Protecției	Total pentru anul 2022: 644 milioane de lei	Acțiune realizată Se menționează că, în scopul compensării majorării

1	2	3	4	5	6	7
	<p>- primii 50 m³ per gospodărie = 67% compensare; - următorii 100 m³ per gospodărie = 50% compensare</p> <p>În conformitate cu pct. 11 din <i>Regulamentul privind restituirea cheltuielilor, legate de acordarea compensării diferenței de preț pentru consumul gazelor naturale/energiei termice pentru consumatorii casnici în legătură cu majorarea prețurilor reglementate la gazele naturale/tarifelor reglementate la energie termică</i>, compensarea diferenței de preț în urma creșterii prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale, s-au majorat, după cum urmează:</p> <p>- pentru primii 50 m³ consumați lunar - de la 67% până la 79,8% din diferența în urma majorării prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale în contextul obligației de serviciu public;</p> <p>- pentru 100 m³ consumați peste primii 50 m³ consumați lunar - de la 50% până la 69,5% din diferența în urma majorării prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale în contextul obligației de serviciu public.</p>			<p>Sociale; Ministerul Finanțelor; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale</p>		<p>prețului la gazele naturale și energie termică, în bugetul de stat (MMPS), pentru perioada 01.01.2022-31.08.2022, au fost executate, mijloace financiare în volum 1728,6 mil.lei.</p>

1	2	3	4	5	6	7
1.2. Susținerea consumatorilor casnici în achitarea facturilor pentru încălzire în lunile decembrie 2021 – martie 2022	1.2.1. În scopul executării Legii nr. 192/2021 privind compensarea diferenței de preț pentru consumul gazelor naturale/energiei termice în perioada rece a anului, se va elabora proiectul Ghidului privind restituirea cheltuielilor legate de compensarea diferenței de preț pentru consumul gazelor naturale/energiei termice pentru consumatorii casnici în legătură cu majorarea prețurilor reglementate la gazele naturale/tarifelor reglementate la energie termică, care urmează să fie aprobat prin ordin al ministrului muncii și protecției sociale și al ministrului finanțelor.	Decembrie 2021	Ordin semnat	Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Finanțelor	Fără costuri bugetare	<p>Acțiune realizată</p> <p><i>Regulamentul privind restituirea cheltuielilor, legate de acordarea compensării diferenței de preț pentru consumul gazelor naturale/ energiei termice pentru consumatorii casnici în legătură cu majorarea prețurilor reglementate la gazele naturale/ tarifelor reglementate la energie termică, aprobat și intrat în vigoare din 10.12.2021. Prevederile prezentului ordin se aplică pentru perioada rece a anului 01.11.2021-31.03.2022.</i></p>
	1.2.2. Compensarea creșterii prețului la încălzire: 1 Gcal per gospodărie = 67% compensare În conformitate cu pct. 15 din <i>Regulamentul privind restituirea cheltuielilor, legate de acordarea compensării diferenței de preț pentru consumul gazelor naturale/energiei termice pentru consumatorii casnici în legătură cu majorarea prețurilor reglementate la gazele naturale/tarifelor reglementate la energie termică, cuantumul compensării</i>	Ianuarie – aprilie 2022	Circa 222 000 de gospodării beneficiare	Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Ministerul Finanțelor	Ianuarie 2022, pentru luna decembrie 2021: 71 milioane de lei; februarie 2022, pentru luna ianuarie 2022: 73 milioane de lei; martie 2022, pentru luna februarie 2022: 72 milioane de	<p>Acțiune realizată</p> <p>MF</p> <p>Se menționează că, în scopul compensării majorării prețului la gazele naturale și energie termică, în bugetul de stat (MMPS), pentru perioada 01.01.2022-31.08.2022, au fost executate, mijloace financiare în volum 1728,6 mil.lei.</p>

1	2	3	4	5	6	7
	diferenței de preț în urma majorării tarifelor reglementate la energia termică (inclusiv pentru încălzire și prepararea apei calde menajere) pentru fiecare consumator casnic pentru perioada 1 ianuarie 2022 - 31 martie 2022 se calculează în mărime de 80% din diferența dintre mărimea tarifului nou-stabilit la energia termică și mărimea tarifului reglementat pentru luna octombrie 2021, înmulțită la volumul energiei termice consumate efectiv în limitele de până la 1,5 Gcal (inclusiv) lunar.				lei; aprilie 2022, pentru luna martie 2022: 65 milioane de lei; total pentru anul 2022: 281 milioane de lei	
Obiectivul specific 2. Sprijinirea populației și, în special, a grupurilor vulnerabile pentru depășirea situației socioeconomice dificile						
2.1. Extinderea sprijinului financiar pentru perioada rece a anului pentru gospodăriile cele mai vulnerabile și mai defavorizate din punct de vedere social (1 decembrie 2021 – 31 martie 2022, cu plăți scadente în perioada 1 ianuarie 2022 – 30 aprilie 2022)	2.1.1. Modificarea formulei de bază de calcul al eligibilității gospodăriilor în vederea acordării sprijinului financiar pentru perioada rece a anului – creștere de la 1 196 lei x 2,2 la 1 196 lei x 2,62 lei = 3 109,60 lei – crescând astfel numărul de gospodării beneficiare de ajutor pentru perioada rece anului de la circa 220 000 la circa 300 000	Decembrie 2021	Număr de gospodării beneficiare majorate de la circa 220 000 la circa 300 000	Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	412 milioane de lei pentru 4 luni (decembrie 2021 – martie 2022)	Acțiune realizată Prin Legea nr. 190/2021, a fost majorat multiplicatorul pentru venitul lunar minim garantat, utilizat la stabilirea dreptului la ajutor pentru perioada rece a anului de la 2,2 la 2,6 (în vigoare din 01.11.2021, valabil în perioada 01.11.2021-31.03.2022). Majorarea efectivă a venitului lunar minim garantat majorat de 2,6 ori constituie 478,4 lei (de la 2631,2 lei până la 3109,6 lei).

1	2	3	4	5	6	7
	2.1.2. Menținerea sprijinului financiar lunar majorat pentru perioada de iarnă (cu aproximativ 200 de lei pe lună per gospodărie) în primele trei luni ale anului 2022	Ianuarie – martie 2022	Numărul lunar al beneficiarilor de ajutor pentru perioada rece a anului	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	535 milioane de lei – buget total pe anul 2022 pentru ajutorul pentru perioada rece a anului	<p style="text-align: center;">Acțiune realizată</p> <p style="text-align: center;">MMPS</p> <p>Prin Hotărârea Guvernului nr. 332/2021 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1167/2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social cuantumul ajutorului pentru perioada rece a anului, a fost majorat de la 500 lei la 700 pentru perioada 01.11.2021-31.03.2022.</p> <p>Suplimentar, urmare a modificărilor operate la Legea nr. 192/2021 cu privire la modificarea condiției de stabilire și acordare a ajutorului pentru perioada rece a anului prin Legea nr. 5/2022 pentru modificarea unor acte normative (Art.I) prin HG nr.60/2022 privind modificarea condițiilor de stabilire și acordare a ajutorului, a fost extins termenul pentru ajutorul social pentru perioada rece a anului ianuarie – martie 2022.</p>
2.2. Măsuri suplimentare pentru sprijinirea unor categorii de populație	2.2.1. Majorarea pensiei minime până la 2 000 de lei pentru circa 308 000 de beneficiari, precum și a alocațiilor sociale de stat pentru circa 53 443 de beneficiari, inclusiv 14 459 de	Decembrie 2021	Hotărâre de Guvern aprobată	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	2,1 miliarde de lei	<p style="text-align: center;">Acțiune realizată</p> <p>Hotărârea Guvernului nr. 162/2021 cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale și a unor prestații sociale de stat.</p>

1	2	3	4	5	6	7
	beneficiari de alocație de îngrijire, însoțire și supraveghere a persoanelor cu dizabilități					<i>Publicat: 10-09-2021 în Monitorul Oficial Nr. 212-218 art. 367</i>
	2.2.2. Revizuirea pachetului minim de servicii sociale și a mecanismului de finanțare a acestuia din bugetul de stat și bugetele locale de nivelul al doilea	Decembrie 2021	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Finanțelor	Costul total al proiectului de lege (al pachetului minim de servicii sociale) constituie circa 594 685,0 mii de lei	<p>Acțiune în curs de realizare MMPS</p> <p>Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative a fost expus în Ședința Secretarilor Generali din 03 noiembrie curent, cu transmiterea ulterioară în Ședința de Guvern, conform datei prestabilite.</p> <p>MF</p> <p>Se informează că, prin Legea nr.112 din 05.05.2022 privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2022 nr. 205/2021, Ministerul Finanțelor a precizat suplimentar mijloace financiare în volum de 65,0 mil.lei pentru realizarea pachetului minim de servicii sociale (serviciul social „Asistent personal”), din care la situația din 31.12.2022 au fost executate 34,3 mil.lei.</p>
	2.2.3. Compensarea indemnizației pentru șomaj tehnic	Decembrie 2021	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	100 milioane de lei – anul 2021, 792 milioane de lei – anul 2022, estimate și prezentate Ministerului	<p>Acțiune realizată</p> <p>A fost modificat art. 80 din Codul muncii prin Legea nr. 140/2021 pentru modificarea Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003. Modalitatea de implementare</p>

1	2	3	4	5	6	7
					Finanțelor	<p>a acestei măsuri este prevăzută în Hotărârea Guvernului nr. 316/2021 cu privire la aprobarea unor măsuri de susținere a angajatorilor și salariaților în condițiile aplicării măsurilor de restricție pe perioada pandemiei de COVID-19.</p>
	2.2.4. Acordarea ajutorului părinților ai căror copii studiază online	Decembrie 2021	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Ministerul Muncii și Protecției Sociale		<p>Acțiune realizată</p> <p>A fost completat Codul Muncii cu art. 78¹ prin Legea nr.140/2021 pentru modificarea Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003.</p> <p>Modalitatea de implementare a acestei măsuri este prevăzută în Hotărârea Guvernului nr. 316/2021 cu privire la aprobarea unor măsuri de susținere a angajatorilor și salariaților în condițiile aplicării măsurilor de restricție pe perioada pandemiei de COVID-19.</p>
	2.2.5. Acordarea zilelor libere pentru persoanele care s-au vaccinat	Decembrie 2021	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Ministerul Muncii și Protecției Sociale		<p>Acțiune realizată</p> <p>A fost completat Codul Muncii cu art. 190¹ prin Legea nr.140/2021 pentru modificarea Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003</p> <p>Modalitatea de implementare</p>

1	2	3	4	5	6	7
						a acestei măsuri este prevăzută în Hotărârea Guvernului nr.316/2021 cu privire la aprobarea unor măsuri de susținere a angajatorilor și salariaților în condițiile aplicării măsurilor de restricție pe perioada pandemiei de COVID-19.
	2.2.6. Elaborarea unui mecanism de lucru cu program redus	Decembrie 2021	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	10 milioane de lei – anul 2021, 174,2 milioane de lei – anul 2022, estimate și înaintate la bugetul de stat	<p>Acțiune realizată</p> <p>A fost completat Codul Muncii cu art. 97² prin Legea nr.140/2021 pentru modificarea Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003.</p> <p>Totodată, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 333/2021 cu privire la aprobarea Regulamentului privind acordarea ajutorului salariaților cu regim de activitate redusă.</p>
Obiectivul specific 3. Asigurarea securității energetice a Republicii Moldova pe termen lung și prevenirea altor crize energetice						
3.1. Perfecționarea cadrului normativ privind gazele naturale pentru a spori reziliența în caz de criză energetică	Măsuri pentru a asigura o piață stabilă, deschisă și competitivă a gazelor naturale; măsuri pentru a asigura securitatea aprovizionării în sectorul gazelor naturale; asigurarea funcționării grupului de lucru operativ pentru luarea de măsuri anticipate în domeniul gazelor naturale și a Comisiei	Ianuarie 2022	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Impactul bugetar al introducerii noțiunii „consumator vulnerabil” și al măsurilor de protecție a acestuia va fi evaluat pe	<p>Acțiune realizată</p> <p>Prin Hotărârea Guvernului nr. 176/2022 privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative a fost aprobat și prezentat Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte</p>

1	2	3	4	5	6	7
	<p>pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova</p>				<p>termen scurt, pe baza evoluțiilor recente de pe piață. Costurile de depozitare ar putea fi estimate pe baza negocierilor cu furnizorii din țările vecine (România, Ucraina)</p>	<p>normative, care prevede inclusiv modificarea Legii nr.108/2016 cu privire la gazele naturale. Prin urmare, proiectul de lege supra a fost votat în a II-a lectură, în ședința plenară din 29 iulie 2022.</p>
<p>3.2. Perfecționarea legislației privind energia electrică pentru a crește reziliența în caz de criză energetică</p>	<p>Măsurile pentru a asigura o piață a energiei stabilă, deschisă și competitivă; măsuri pentru a asigura securitatea aprovizionării în sectorul energiei electrice; asigurarea funcționării grupului de lucru operativ pentru luarea de măsuri anticipate în domeniul energiei electrice și a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova</p>	<p>Martie 2022</p>	<p>Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului</p>	<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale</p>	<p>Impactul bugetar al introducerii conceptului „consumator vulnerabil” și al măsurilor de protecție a acestuia va fi evaluat pe termen scurt, pe baza evoluțiilor recente de pe piață. Costurile de stocare ar putea fi estimate pe baza negocierilor cu furnizorii din țările vecine (România, Ucraina)</p>	<p>Acțiune în curs de realizare Proiectul de lege este în proces de elaborare, cu suportul asistenței tehnice oferită de Secretariatul Comunității Energetice. Secretariatul Comunității Energetice va prezenta AIR în luna februarie 2023. Acțiunea se regăsește în PAG 2023 și urmează a fi realizată în trim. III 2023.</p>

1	2	3	4	5	6	7
<p>3.3. Demararea implementării Proiectului „Eficiență energetică în Republica Moldova”, orientat spre îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice din întreaga țară, având ca rezultat beneficii semnificative de mediu prin economii de energie și reducerea emisiilor de carbon și conducând la economii estimate de 16,8 GWh/an la energie electrică și de 55,3 GWh/an la căldură, ceea ce reprezintă echivalentul unei economii monetare de 5,2 milioane de euro pe an</p>	<p>Lansarea Proiectului „Eficiența energetică în Republica Moldova”, care va contribui la reducerea consumului de energie în clădiri publice și care presupune:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea manualului operațional și a studiilor de fezabilitate; - selectarea clădirilor publice care urmează să fie incluse în proiect; - întocmirea auditurilor energetice și a proiectelor tehnice de execuție; - acordarea asistenței tehnice pentru crearea unității de implementare a proiectului; - întocmirea documentației de achiziții; - inițierea implementării lucrărilor de eficiență energetică care urmează să fie efectuate în clădirile selectate 	<p>Iunie 2022</p>	<p>Manual elaborat și validat; lista clădirilor întocmită și coordonată cu gestionarii; unitate de implementare a proiectului creată și deplin funcțională; documentații de achiziții întocmite conform rigorilor</p>	<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Agenția de Eficiență Energetică; Unitatea Consolidată de Implementare și Monitorizare a Proiectelor Energetice; Ministerul Finanțelor</p>	<p>Pe lângă cele două împrumuturi suverane de la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană de Investiții (30 milioane de euro fiecare), în anul 2022 UE va oferi 15 milioane de euro prin intermediul Facilității de Investiții pentru Vecinătate (NIF) și 0,5 milioane de euro prin intermediul Fondului Fiduciar al Parteneriatului Estic</p>	<p>Acțiuni realizate</p> <p>Unitatea de implementare a proiectului, instituită prin Ordinul MIDR nr. 139 din 09.08.2022. Pentru perioada decembrie 2022, din 11 posturi create, în limita bugetului alocat pentru anul 2022, au fost acoperite următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 posturi pe norma întregă; - 5 posturi part-time. <p>A fost instituit Comitetul de Coordonare a Proiectului prin ordinul MIDR nr. 154 din 02.09.2022, cu membrii desemnați de către MIDR, MF, BEI, BERD și Delegația UE în RM.</p> <p>În baza studiului de pre-fezabilitate pentru Proiect, la recomandarea Guvernului Republicii Moldova, a fost întocmită lista clădirilor publice pilot (9 instituții spitalicești), care vor beneficia de investiții în cadrul primei etape de implementare a Proiectului. Lista clădirilor a fost validată de către Comitetul de Coordonare a Proiectului.</p>

1	2	3	4	5	6	7
						<p><i>Ațiuni în curs de realizare</i> Pe parcursul perioadei de raportare au avut loc vizite a echipei de experți NTU International în cadrul a șase instituții medicale, cu scopul colectării datelor pentru elaborarea rapoartelor de audit energetic (RAE). Urmare vizitelor efectuate au fost elaborate calculele preliminare și lista măsurilor de eficiență energetică pentru 5 instituții. Termenul limită de prezentare a Rapoartelor de audit energetic de către consultantul NTU International pentru instituțiile pilot este februarie 2023. Manualul Operațional al Proiectului (MOP) este în proces de elaborare de către consultantul NTU International. Termenul limită de prezentare a MOP este martie 2023.</p>
3.4. Explorarea soluțiilor tehnice pentru a spori securitatea energetică	3.4.1. Efectuarea studiului de fezabilitate privind combustibilul alternativ pentru centralele de cogenerare	Mai 2022	Studiu efectuat și validat	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Agenția Proprietății Publice	Fără costuri bugetare	<p><i>Ațiuni în curs de realizare</i> MIDR a coordonat caietul de sarcini privind achiziția serviciilor de elaborare a Studiului privind Oportunitatea de identificare a combustibilului alternativ de rezervă (SA,,CET-Nord"). Aprobarea de către Agenția</p>

1	2	3	4	5	6	7
						<p>SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID) a asistenței externe pentru finanțarea elaborării studiului de fezabilitate.</p> <p>Măsurile planificate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lansarea licitației pentru achiziția serviciilor de elaborare a studiului de fezabilitate, planificată pentru anul 2023; 2. Prezentarea studiului de fezabilitate elaborat - mai 2023.
	3.4.2. Efectuarea studiului de fezabilitate privind posibilitatea stocării gazelor naturale	Decembrie 2022	Studiu efectuat și validat	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Fără costuri bugetare	<p>Acțiune realizată</p> <p>Prin scrisoarea cu nr. de înregistrare 13706 din 19 decembrie 2022, recepționată de la reprezentanții proiectului de asistență tehnică „MESA”, a fost prezentat Raportul tehnic privind Evaluarea tehnică a stocării gazelor naturale în Republica Moldova, precum și recomandări privind pașii ulteriori. Urmare a acestei analize s-a stabilit că elaborarea studiului privind fezabilitatea construcției depozitelor subterane pentru înmagazinarea gazelor naturale pe teritoriul Republicii Moldova, este</p>

1	2	3	4	5	6	7
						<p>acțiune foarte costisitoare și prevede o durată de timp îndelungată.</p> <p>În acest sens, este oportun a considera această acțiune a fi realizată..</p>
	3.4.3. Efectuarea studiului privind dreptul de proprietate asupra rețelelor de gaze naturale	Decembrie 2022	Studiu efectuat și validat	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Agenția Proprietății Publice	Fără costuri bugetare	<p>Acțiune în curs de realizare</p> <p>În perioada lunilor ianuarie – iunie 2022 au avut loc ședințele Energy Donors Coordination în cadrul cărora au fost prezentate lista proiectelor în proces de implementare și proiectelor potențiale în domeniul energetic, precum și lista necesităților de asistență tehnică în sectorul energetic, esențialmente suportul partenerilor de dezvoltare privind elaborarea studiului aferent dreptului de proprietate asupra rețelelor de gaze naturale (rețelele de gaze operate de S.A „Moldovagaz”, însă deținute de terți).</p>
3.5. Progres în implementarea mecanismului de echilibrare pe piața energiei electrice	3.5.1. Stabilirea măsurilor de limitare a creșterii facturilor la energia electrică pentru consumatori datorită costurilor de echilibrare	Iulie 2022	Mecanisme tranzitorii stabilite	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Agenția Națională pentru Reglementare în		<p>Acțiune în curs de realizare ANRE</p> <p>În vederea reducerii impactului asupra prețului pentru energia electrică livrată consumatorilor finali, în legătură cu introducerea responsabilității pentru dezechilibrele participanților</p>

1	2	3	4	5	6	7
				Energetică		<p>la piața angro a energiei electrice, au fost întreprinse următoarele măsuri:</p> <p>1. La 1 iunie 2022 au intrat în vigoare <i>Regulile pieței energiei electrice</i>, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 283 din 07.08.2020, după un șir de amânări;</p> <p>2. Pe parcursul aplicării Regulilor pieței energiei electrice au apărute unele neclarități cu privire la emiterea facturilor pentru cantitățile de energie electrică livrate conform contractelor bilaterale și a cantităților de energie electrică de echilibrare.</p> <p>3. Până în prezent în preturile reglementate la energia electrică furnizată de furnizorii serviciului universal și de ultimă opțiune nu au fost incluse costuri legate de dezechilibre, create de furnizorii respectivi. Costurile respective sunt examinate suplimentar și ulterior se vor include, după caz, în preturile reglementate la energia electrică furnizată de furnizorii serviciului universal și de ultimă opțiune. În prezent nu există alte modalități de recuperare a</p>

1	2	3	4	5	6	7
						acestor costuri suportate de furnizorii serviciului universal și de ultimă opțiune. Adicional, de menționat că în cazul în care de către operatorul sistemului de transport al energiei electrice Î.S. „Moldelectrica” va fi înregistrat un venit suplimentar din dezechilibrele generate în sistemul electroenergetic de participanții pieței energiei electrice, el va fi repartizat furnizorilor care furnizează energie electrică consumatorilor finali conform punctelor 706, 707 din Regulile pieței energiei electrice.
	3.5.2. Aplicarea graduală a mecanismelor tranzitorii	Aprilie 2023	Aplicarea Regulilor Pieței energiei electrice ce includ mecanismele de protecție a consumatorilor finali, inclusiv a unei perioade de testare	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică		<i>Acțiune neinițiată</i>
3.6. Progres în adoptarea cadrului normativ necesar pentru implementarea	3.6.1. Promovarea proiectului de lege cu privire la condominiu în Parlament	Octombrie 2022	Lege adoptată în Parlament	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Fără costuri bugetare	<i>Acțiune realizată</i> Legea cu privire la condominiu, nr. 187 din 14.07.2022

1	2	3	4	5	6	7
proiectelor de eficiență energetică în sectorul rezidențial	3.6.2. Progres în implementarea legii cu privire la condominiu	Decembrie 2022	Elaborarea cadrului normativ secundar necesar pentru implementarea legii	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (DUCL)	Fără costuri bugetare	<p>Acțiune în curs de realizare</p> <p>În scopul implementării Legii cu privire la condominiu, nr. 187 din 14.07.2022, este necesară elaborarea cadrului normativ secundar, care este unul complex, ce cuprinde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Regulamentul cu privire la modul de calculare a cotelor-părți – aprobat în ședința Guvernului din data de 14.12.2022. 2. Regulamentul cu privire la modul de funcționare a fondului de reparații și modernizare – în curs de elaborare; 3. Regulamentul privind repartizarea între proprietarii din condominiu a cheltuielilor de întreținere - în curs de elaborare 4. Regulamentul privind modul de control al activității Asociațiilor - În curs de elaborare; 5. Mecanismul de transmitere a terenurilor aferente condominiilor - Prin scrisoarea 10-4572 din 07.09.2022 adresată ARFC, ASP și CALM, MIDR a solicitat delegarea reprezentanților instituției pentru crearea grupului de lucru în vederea elaborării

1	2	3	4	5	6	7
						<p>mecanismului vizat;</p> <p>6. Model recomandat de statut al asociației - În curs de elaborare de către Ministerul Justiției;</p> <p>7. Modelul girului - Modelul Girului se elaborează de către Ministerul Justiției;</p> <p>8. Regulamentul cu privire la modul de organizare a concursului de selectare și desemnare a gestionarului condominiului – înregistrat de către Cancelaria de Stat cu numărul unic 994/MIDR/2022 și remis spre avizare prin scrisoarea Cancelarie de Stat nr. 18-23-12654 din 29.12.2022, termen de examinare 15 zile;</p> <p>9. Conceptul Sistemului informațional „Platforma guvernamentală de informare și participare la administrarea condominiilor (e-Condominiu);</p> <p>10. Program de stat privind asigurarea înregistrării de stat a proprietății în toate blocurile locative care întrunesc calitățile unui condominiu.</p>
3.7. Acordarea compensațiilor la energie în factură pentru acoperirea unei părți din	3.7.1. Elaborarea și aprobarea proiectului de lege privind fondul de reducere a vulnerabilității energetice	Iunie–iulie 2022	Lege elaborată și adoptată în Parlament	Ministerul Muncii și Protecției Sociale;	Costurile bugetare pentru implementarea mecanismului	<p><i>Acțiune realizată</i></p> <p><i>MF</i></p> <p>A fost aprobată Legea privind Fondul de reducere a</p>

1	2	3	4	5	6	7
<p>cheltuielile la consumul de energie termică în sistem centralizat, la consumul de energie electrică și/sau gaze naturale pentru consumatori în funcție de gradul de vulnerabilitate al acestora</p>				<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Ministerul Finanțelor</p>	<p>urmează a fi estimate ulterior</p>	<p>vulnerabilității energetice nr. 241/2022 (MO al R.M. nr. nr. 246-250 art. 498 din 05.08.2022). Suplimentar se menționează că, în Legea nr. 260 din 08.09.2022 privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2022 nr.205/2021, au fost precizate mijloace financiare în volum de 870,0 mil.lei din care la situația din 31.12.2022 au fost executate cumulativ 851,4 mil lei (inclusiv în luna decembrie 651,2 mil lei). MMPS Au fost aprobate Hotărârea Guvernului nr. 813/2022 pentru modificarea Regulamentului cu privire la atribuirea categoriilor de vulnerabilitate energetică și modul de stabilire și plată a compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 704/2022 și Hotărârea Guvernului nr. 814/2022 cu privire la aprobarea volumului compensat și a prețurilor/tarifelor pentru consumatorii casnici în funcție de categoria de vulnerabilitate energetică</p>

1	2	3	4	5	6	7
						<p>pentru perioada noiembrie 2022-martie 2023.</p> <p><i>Ațiune realizată</i> Urmare a consultării proiectului de lege cu Secretariatul Comunității Energetice, a fost adoptată Legea nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice, la data de 28.07.2022.</p>
	3.7.2. Consultarea proiectului de lege privind fondul de reducere a vulnerabilității energetice cu Secretariatul Comunității Energetice	Iunie-iulie 2022	Proiect de lege consultat	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Fără costuri bugetare	
3.8. Progres în stabilirea Fondului pentru eficiență energetică în clădiri rezidențiale	3.8.1. Elaborarea și aprobarea proiectului de lege cu privire la Fondul pentru eficiență energetică în clădiri rezidențiale	Martie 2023	Lege elaborată și adoptată în Parlament	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Cu asistența Direcției Generale Vecinătate și Negocieri privind Extinderea (DG NEAR) și cu asistența tehnică specializată”.	<p><i>Ațiune în curs de realizare</i> La data de 5 august 2022, echipa de proiect, a prezentat MIDR, spre examinare, primul proiect de lege cu privire la Fondul pentru Eficiență Energetică în clădirile rezidențiale, precum și elementele de principiu ale acestuia. Totodată, cu suportul echipei de experți, finanțați de către Guvernul Olandei, este elaborat proiectul Analizei Impactului de Reglementare (AIR) în procesul de fundamentare la proiectul de lege cu privire la Fondul de eficiență energetică în clădirile rezidențiale. Prin urmare, în perioada 13-18 ianuarie 2023, AIR urmează a fi prezentat Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, spre</p>

1	2	3	4	5	6	7
						<p>examinare și inițiere a consultărilor publice.</p> <p>De menționat că acțiunea se regăsește în Planul de Acțiune al Guvernului 2023, care se află la etapa consultărilor. În acest sens, acțiunea respectivă a fost propusă spre excludere de către Ministerul Finanțelor, fapt ce va pune realizarea acesteia sub risc, conform termenului prevăzut.</p> <p>La fel, de menționat că implementarea Proiectului „Primele Rândunele”, va contribui, pe termen mediu și scurt, la crearea Fondului de Eficiență Energetică pentru sectorul rezidențial, precum și la creșterea gradului de conștientizare a publicului cu privire la importanța și oportunitățile de îmbunătățire a eficienței energetice și dezvoltarea surselor regenerabile de energie.</p>